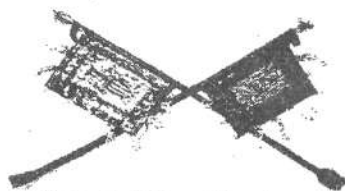

EL COL·LECCIONISME DE TEMÀTICA TERRASSENCA (6)

ELS VENTALLS MUNICIPALS

Els orígens de la tradició dels ventalls van lligats a la festa de Corpus i al nostre país les primeres referències que tenim arrenquen del segle XVI. Sembla que els acompanyants del tàlem del Santíssim, l'usaven per espantar les mosques i refrescar-se de la calor del dia. Més tard el ventall va adquirir un valor simbòlic i es convertí en un privilegi de regidors i prohoms de la ciutat. A Terrassa extraiem d'un treball que va publicar el Grup de Recerca Folklòrica a la revista *Al Vent*, les cites següents: el 1830 en els primers llibres de l'Ajuntament que es conserven, un rebut d'una lliura i 19 sous a Francesc Baixell pels ventalls; el 1851 una cita que cada ventall costava 3 rals; el 1876 un acord: *assistir a les processons i fer regal a cada un dels consellers i dependents de l'Ajuntament als pensionistes i administradors de les Confraries que vagin a la processó d'un ventall de la classe i manera que la costum fa temps immemorial ha establert* i el 1872 es decideix: *assistir a la processó amb atxes i ventalls pintats amb l'escut de Terrassa donant-ne un ademés als dependents de l'Ajuntament i als portants del tàlem*. Malgrat que els autors del treball esmentat diuen que són molts els terrassencs que conserven entre els seus records del Corpus d'abans els ventalls pintats que es llueïen a les processons, nosaltres només coneixem d'aquesta època els dos ventalls de la família Simó que pertanyien a un familiar seu, Francesc Ciurana regidor de St. Pere, la il·lustració dels quals es pot veure en la "Historia Breu de Terrassa" de Josep Ma la referència a dos ventalls més de la Confraria de Terrassa que consten en el llegat de Soler i Palet a la Fundació del seu nom i un altra de bastant malmès que posseeix el que signa.

*Ventalls típics del segle passat utilitzats a les processons.
(Col·lecció Modest Simó)*

Aquests ventalls antics eren de ràfia, pintats a mà i emmarcats amb cuir. El mànec anava també embolcallat amb tires de cuir. La tradició dels ventalls sembla que es va perdre a primers de segle i no es recupera fins el 1948 que es mantindrà ininterrompudament fins l'any 1976, a excepció del 1973 que per causes que no hem pogut esbrinar, no van far-se. En aquesta etapa Jeroni Font serà gairebé l'autor fix dels dissenys.

La transició i la restauració democràtica van deixar una etapa de 5 anys sense la tradició dels ventalls. El 1982, però, es reprèn fins a l'actualitat. El pintor Anton Messeguer serà l'autor de la majoria dels dissenys d'aquesta etapa.

Fins a final dels anys seixanta la simbologia i quan s'escau els fets a commemorar són bàsicament religiosos i posteriorment evolucionen i commemoren actes laics. A partir de 1982 ja dominen els temes immobiliaris i urbanístics. En els ventalls es constata també els canvis de disseny de l'escut municipal.

Hem deixat per una altra ocasió, si s'escau, els ventalls que la confraria del Sant Crist també va fer a la dècada dels 50 i dels 60.

Detallem, any per any, la simbologia o commemoració que reflectia el ventall i l'autor quan s'escau:

1948. Els patrons: St. Pere, St. Cristòfol i St. Valentí (Avellaneda ?).
1949. Sts. patrons i St. Esperit (J. Font).
1950. XV Centenari fundació Seu Episcopal d'Ègara (J. Font).
1951. Tres patrons. Segell del St. Esperit (J. Font).
1952. Basílica St. Esperit. XXXV Congrés Eucarístic (J. Font).
1953. Escut basílica St. Esperit (J. Font)
1954. Sta. Ma Ègara, Any Sant Compostelà (J. Font).
1955. Símbols Eucarístics sabre perfil ciutat (J. Font).
1956. 80 Aniversari Naixement Pius XII (J. Font).
1957. Unes Relíquies St. Esperit. Processó Festa Major (J. Font).
1958. Escut de la ciutat sobre teixit de palla (J. Font).
1959. Sta. Joaquina Vedruna. Fundadora carmelites (J. Font).
1960. Parròquia Sta. Creu. St. Joan de Ribera (J. Font).
(1961). LXXV Aniv. fund. Apostolat Oració Terrassa (gravat antic).
1962. St. Martí de Porres (J. Font).
1963. Traspàs Joan XXIII (3-VI) (J. Font).
1964. Sants Patrons (J. Font).
1965. Caps grossos (J. Font).
1969. Ball de plaça (J. Font).
1970. Caps grossos (J. Font).
1971. Pati castell Vallparadís (J. Font).
1972. Parc Sant Jordi.
1974. XXV Aniv. 1a Exp. Nacional Numismàtica.
1975. Any Internacional de la dona.
1976. 7ens. Jocs Sant Jordi
-
1982. Cap Gros.
1983. Torre del Palau (Avellaneda 1936).
1984. Parc St. Jordi (?).
1985. Façana Ajuntament (A. Messeguer).
1986. Parc desinfecció (A. Messeguer).
1987. Casa Bauman (A. Messeguer).
1988. Esglésies St. Pere (fotogr.).
1989. 10 Anys Ajuntaments democràtics.
Aymerich i Amat (A. Messeguer).
1990. Instal·lacions olímpiques, Subseu
1991. Estació Renfe.
1992. Olimpíades. Aros olímpics.
1993. Plaça Dr. Robert (fotogr.).
1994. Estació Renfe (A. Messeguer).
1995. Xemeneia Almirall (fotogr.).
1996. Monument Alfaró dona treballadora.

